

HERVORMING VAN DIE VERENIGDE NASIES VEILIGHEIDSRAAD: 'N KOMMENTAAR OOR DIE SUID-AFRIKAANSE STANDPUNT

Albert Venter¹

Abstract

The purpose of this essay is to briefly portray the development of the present structure and composition of the Security Council of the UN, summarise the arguments of the non-western powers, including South Africa, the common African and the Non-Aligned Movement (NAM) for the reform of the Security Council and offer some comments regarding this position. The principal comment of the essay is that these positions on the reform of the UN Security Council is a wonderful gesture and imminently democratic proposals. But it is unlikely to be successful. The experience of the last 11 years with the Open Working Group (regarding the reform of the Security Council) is adequate evidence. The Security Council will only be reformed or adapted if the international structural circumstances so require. That is, only the advent of a new and powerful international power, or a powerful bloc of states, whose influence cannot be ignored, will cause the Security Council to be enlarged.

1. INLEIDING

Sedert Nelson Mandela as vry man uit die Victor Verster-gevangenis gestap het en die eerste demokratiese verkiesings in Suid-Afrika plaasgevind het, vra die regerende African National Congress (ANC) dat die Verenigde Nasies (VN) hervorm moet word. In sy laaste toespraak voor die Algemene Vergadering van die VN op 21 September 1998, het Mandela gesê: "(T)his very Organisation, including its important Security Council, must itself go through its own process of reformation so that it serves the interests of the peoples of the world, in keeping with the purposes for which it was established" (Mandela 1998:133). Met die stigting van die VN in 1945 skryf 'n ander beroemde Suid-Afrikaner, Jan Smuts, in die konsepvoorrede van die Oktrooi van die VN oor dieselfde doelwitte. Die voorrede spoor die mensdom aan om die volgende geslagte te red van die pes van oorlog, "which twice in our lifetime has brought untold sorrow to mankind". In die voorrede word die stigterstate se geloof in fundamentele menseregte, die

¹ Departement Politiek en Regeerkunde, RAU, Johannesburg.

waardigheid van die individu en die gelyke regte van mans en vrouens bevestig. Dit moedig ook lidstate aan om die verpligtinge wat uit verdrae en bronne van die internasionale reg ontstaan te eerbiedig. Die voorrede spoor lidstate aan om verdraagsaam te wees, te verenig in die soeke na vrede en veiligheid en om te verseker dat (fisieke) mag nie teen mekaar gebruik sal word nie, behalwe as dit in die gemeenskaplike belang van alle state sou wees. Inderdaad hoë doelwitte.

Die doel van hierdie artikel is om kortliks die ontwikkeling van die bestaande struktuur en samestelling van die Veiligheidsraad van die VN, die hoofargumente van Suid-Afrika en die Beraad van Onverbonde Lande (BOL) vir die hervorming van die Raad te skets en om 'n bondige kommentaar hieroor aan te bied.

2. DIE OORSPRONG VAN DIE HEGEMONIE VAN DIE GEÏNDUSTRIALISEERDE NOORDE OP DIE VEILIGHEIDSRAAD

Die onmiddellike oorsprong van die organisatoriese struktuur van die Veiligheidsraad is die Atlantiese Handves van 1941, waarin die oorlogsgeallieerdes, die VSA, Brittanje en die Sowjetunie (USSR) ooreenkom om die Verenigde Nasies te stig as 'n toekomstige borg van internasionale vrede en stabiliteit. Die grondliggende struktuur van die VN reflekteer die internasionale magsbalans tydens die stigting daarvan in 1945. Roosevelt en Churchill het geglo dat internasionale vrede en stabiliteit gewaarborg kon word deur die universele karakter van die VN sowel as die insluiting van die vyf belangrikste internasionale moondhede as permanente lede van die Veiligheidsraad van die te stigte VN. Die VSA, die USSR, Brittanje, Frankryk en (Kuo Mintang-) Sjina sou as "internasionale polisiemag" dien om internasionale vrede te handhaaf deur van die Veiligheidsraad gebruik te maak (Afoaku en Ukaga 1997:150,151; Roskin en Berry 1997:349).

Die struktuur van die VN is beplan sodat die Algemene Vergadering die lidstate van die VN sou verteenwoordig; dit sou die "populêre vergadering" (*popular assembly*) van regerings van die VN wees. Die besluitnemingsbevoegdheid van die Algemene Vergadering sou beperk wees. Dit sou eerder 'n internasionale debatsforum as 'n internasionale wetgewende of reëlmakende raad wees. Die werklike mag en bevoegdheid sou in die Veiligheidsraad vestig. Slegs die Veiligheidsraad kan bindende besluite neem ten aansien van die handhaaf van internasionale vrede. Daarbenewens is die lidmaatskap van die Veiligheidsraad geskei in twee vlakke. Vyf super- of elitestate sou permanente lede van die Raad wees met vetoreg oor alle besluite daarvan. Ses gewone lede sou die ander setels in die Veiligheidsraad op rotasiegrondslag vul. Die keuse van die elite vyf het nie berus op duidelik uitgespelde kriteria nie. Die VSA en die USSR het as die sterkste/magtigste moondhede uit die Tweede Wêreldoorlog ontluik en hulle

insluiting in die Veiligheidsraad was as 't ware vooruitbepaal. Die oorlog-uitgemergelde Brittanje is ingesluit vanweë sy belangrikheid as koloniale moondheid en sy rol in die oorwinning oor die Spilmoondhede. Frankryk is ingesluit ten spyte daarvan dat die oorlog hom verswak het. Die land het egter nog 'n groot koloniale ryk in Afrika en Suidoos-Asië besit. Sjina is ingesluit as vergoeding vir sy verbete teenstand teen Japan, die anti-kommunistiese houding van diktator Chiang Kai-sjek en sy groot bevolking en geografiese gebied.

In wese was die samestelling van die Veiligheidsraad die resultaat van 'n ooreenkoms tussen die VSA, Brittanje en die USSR. Frankryk en Sjina is om pragmatiese redes in die "eliteklub van superstaatlede" van die Veiligheidsraad ingesluit (Afoaku en Ukago 2001:153). Die Veiligheidsraad sou, analoog aan antieke Rome, die "Senaat" van die VN vorm. Lidmaatskap is deur selfuitnodiging van die drie "groties" bepaal en aanvaarding van die eer deur die "kleinere twee" (Sjina en Frankryk). Daar was geen sprake van 'n "demokratiese" samestelling van die kernlede van die Veiligheidsraad nie. Die groot vyf het die destydse internasionale magsbalans gereflekteer. Die vyf het gewoon hulleself as die regerende oligargie aan die VN opgedwing. Geen besluite kon in die Veiligheidsraad geneem word sonder die instemming van elkeen van die vyf permanente lede nie (Artikel 27 van die Handves). Daarbenewens was daar geen bepaling dat die vyf permanente lede intern demokraties georganiseer moes wees nie. Die USSR² sowel as KMT Sjina was diktatorskappe waarin menseregte gereeld geskend is en die oppergesag van die reg (*rule of law*) geïgnoreer is.³ Brittanje en Frankryk het groot koloniale gebiede beset.⁴ Hierdie kolonies is grotendeels deur geweld oorheers en die regering van die kolonies was merendeels nie demokraties nie. Nie eens die VSA kon in 1946 met die stigting van die VN daarop aanspraak maak dat dit volledig demokraties was nie. Die samestellende deelstate van die VSA het blatant teen "Negerburgers" op rassegronde gediskrimineer. "Negers" (nou Afro-Amerikaners) is byvoorbeeld stemreg sowel as gelyke deelname aan skole en ander openbare geriewe ontsê. Gedurende die Tweede Wêreldoorlog het die federale VSA-regering 120 000 van sy burgers van Japannese oorsprong onwettig geïnterneer.⁵ Kortom, al vyf die permanente lede van die nuwe Veiligheidsraad van die VN het die

² Dit is gemene saak dat die Stalin-regime in die USSR brutaal en totalitêr was. Kyk bv. Adam Ulam 1973. **Stalin: the man and his era**. New York: Viking.

³ Die KMT-regering het tussen 28 000 en 100 000 Taiwanees in 1947 om die lewe gebring, terwyl Brittanje en die VSA niks daaraan gedoen het nie. Kyk **Far East Economic Review**, 19 Maart 1991:30.

⁴ Ek aanvaar as gemene saak dat Britse koloniale heerskappy in bv. Indië met wapengeweld afgedwing is. In Suid-Afrika is dit 'n welbekende feit dat Britse konsentrasiekampe onder 'n "demokratiese Brittanje", die dood van 40 000 mense (swart en wit) tussen 1899 en 1902 veroorsaak het. Franse koloniale brutaliteit in bv. Algerië rondom die middel van die vyftigerjare van die vorige eeu is ook oorbekend.

⁵ Kyk byvoorbeeld Peter Irons (red.) 1989. **Justice delayed: The record of Japanese American internment cases**. Middleton: Wesleyan University Press.

menseregte van baie van hulle onderdane vertrap - 'n flagrante oortreding van die Universele Deklarasie oor Menseregte van die VN. Die struktuur van die Veiligheidsraad is in 1945 nie soseer gestig om menseregte en demokrasie internasionaal te bevorder nie, maar om die "pes van oorlog" te vermy. Daarbenewens is ook gepoog om die foute wat met die Volkerebond gemaak is, nie te herhaal nie. Om daardie rede is spesiale verteenwoordiging aan die groot moondhede in die Veiligheidsraad gegee ten einde hulle deelname aan die werksaamhede en besluite van die VN te verseker.

State soos Sjina en die USSR is toegelaat as permanente lede van die Veiligheidsraad, gebaseer op die beginsel van soewereiniteit en geen inmenging in die interne sake van lidstate nie. Hulle toelating het die objektiewe en strukturele omstandighede van die destydse internasionale stelsel weerspieël. Kriteria vir voortgesette lidmaatskap is ook nooit vasgestel nie. Frankryk en Brittanje het teen 1970 hulle kolonies grootliks vrygemaak. Hulle ekonomiese posisie en invloed in die internasionale politieke ekonomie is deur Japan en Duitsland teen die tagtigerjare van die vorige eeu oorskadu. Brittanje het onder die Wilson-regering in die middel van die sestigerjare "Oos van Suez" onttrek en kon nie langer as 'n grootmoondheid, soos wat dit die geval was onmiddellik na die Tweede Wêreldoorlog, beskou word nie.⁶ KMT-beheerde China is in 1949 deur Mao se revolusie op die Sjinese vasteland gereduseer tot die Republiek van Sjina op Taiwan, maar het sy setel op die Veiligheidsraad vir 22 jaar behou tot 1970. Toe het die optrede van die Nixon-administrasie daartoe gelei dat die setel aan die (kommunistiese en totalitêre) Volksrepubliek van Sjina (VRS) gegee is. Weer was die kriterium 'n pragmatiese en realpolitieke maatstaf.⁷ Die toelating van die VRS tot die Veiligheidsraad in 1970 was soortgelyk aan die Rooseveltse realpolitiek van 1945: dit het die balans van magte in die internasionale stelsel weerspieël. Die verval van die USSR in 1991 het nie aanleiding gegee tot die skorsing of afsetting uit die Veiligheidsraad, van die opvolgerstaat, die Russiese Federasie, nie. Rusland is 'n swak afbeelding van die voormalige USSR en dit kon nog nie sy volle verantwoordelikheid as permanente lid van die Raad nakom nie. Rusland beskik egter nog oor 'n formidabele kernarsenaal en om hom uit die Veiligheidsraad te laat sou eenvoudig politieke dwaasheid wees.

Die troosprijs wat deur die elite vyf aan die mindere state in 1945 tydens die stigting van die VN voorgehou is, was die herbevestiging van die fundamentele gelykheid van alle state sowel as die beginsel van nie-inmenging in die interne sake

⁶ Kyk bv. Michael Curtis, *The Government of Britain*, in Curtis et al. (reds.) 1980. **Comparative Government**. New York: Harper.

⁷ Die Volksrepubliek van Sjina onder Mao was berug vir die menseregtevergrype en letterlike massamoord van miljoene Sjinese, veral gedurende die Groot Kulturele Revolusie van 1965-1969.

van 'n lidstaat (Artikel 27 van die Handves). Hierdie beginsels het egter nie beteken dat gewone state tot die rang van 'n elitestaat verhef kon word nie. Voorts het die gelykheidsbeginsel nie aan die de facto elitestatus van die groot vyf permanente lede van die Veiligheidsraad verander nie. Desnieteenstaande was daar sedert die stigting van die VN in 1945 oproepe om die vergroting en die "demokratisering" van die Veiligheidsraad. Hierdie oproep om hervorming het veral gespruit uit die dekolonisering van state in Asië en Afrika. Latyns-Amerika het in hierdie nuwelingstate ideale bondgenote gevind om "Derde Wêreldsaak" op die agenda van die VN te plaas. Een hiervan was die hervorming van die Veiligheidsraad. Die algemene argument was dat die elitestatus van die groot vyf teenstrydig is met die beginsel van gelykheid van alle lidstate. Teen 1956, ongeveer 10 jaar na die stigting van die VN, het druk van die Latyns-Amerikaanse blok in die VN die saak van die hervorming van die Veiligheidsraad op die agenda van die Algemene Vergadering geplaas. Kort daarna het die nuwe onafhanklike state van Afrika die oproepe om die hervorming van die Veiligheidsraad ondersteun, ywerig aangepor deur die Sowjetunie. In 1963 het 21 state 'n voorstel vir die wysiging van die Handves ingedien. Dit het behels dat die Veiligheidsraad vergroot word van 11 na 14 lede deur drie bykomende nie-permanente lede. Hierdie voorstel het uiteindelik tot die vergroting van die Veiligheidsraad na 15 lede in 1965 gelei. Die eliteklub van vyf permanente lede is egter nie vergroot nie. Die nuwe omstandighede wat post-koloniale Afrika en Asië gekenmerk het, sowel as die Koue Oorlog tussen Oos en Wes, het hierdie aanpassing moontlik gemaak. Dit sou nie te sinies wes om op te merk dat die hervormings beide die Sowjetblok en die VSA gepas het nie, onder meer omdat die "baie" nuwe lede stemvangery in die VN vir die twee magsblokke moontlik gemaak het (Hiscocks 1973:98).

In 1970/71 is die KMT-beheerde republiek van Sjina op Taiwan lidmaatskap van die Veiligheidsraad ontsê deur die diplomatie van Nixon en Kissinger. Nixon het, as magsrealis, ten spyte van sy baie sterk antikommunistiese oriëntasie, geargumenteer dat die sogenaamde "Rooi" Sjina onder Mao Zje Dong, gewoon nie meer uit die Veiligheidsraad gehou kon word nie. Sjina was die bevolkingrykste staat in die wêreld, het 'n geweldige potensiele mark vir die Weste ingehou en was, les bes, 'n kernmoondheid. Taiwan met 'n bevolking van sowat 15 miljoen in 1970 en geen vooruitsig dat die KMT weer die Sjinese vasteland sou beheer nie, het geen sin meer gemaak as permanente lid van die Veiligheidsraad nie. Tussen 1949 en 1970 was Taiwan ook, ekonomies gesproke, 'n ontwikkelende staat met 'n betreklik klein mark.⁸

⁸ Kyk Amsden 1985, pp. 78-106.

Die samestelling van die Veiligheidsraad word deur artikel 23 van die Handves van die VN bepaal. Die elite vyf word eenvoudig in die imperatief in die Handves beskryf: Die vyf state "sal permanente lede van die Veiligheidsraad wees". Die Algemene Vergadering verkies die tien nie-permanente lede, met "inagname in die eerste plek van die bydraes wat lidstate vir die onderhoud van internasionale vrede en veiligheid kan maak en vir die ander doelwitte van die organisasie, en ook, van geografiese verteenwoordigendheid". Hierdie lede word vir 'n termyn van twee jaar verkies. Lidstate wat uitree is nie onmiddellik herkiesbaar nie. Dit is waar ons nou staan met die samestelling van die Veiligheidsraad.

3. DIE POST-1994-STANDPUNT VAN SUID-AFRIKA OOR DIE SAMESTELLING VAN DIE VEILIGHEIDSRAAD

Toe Suid-Afrika weer tot die internasionale familie van state in 1994 toegelaat is na jare van apartheidisolasie, het die nuwe regering van President Mandela feitlik onmiddellik by die koor van die onverbonde state aangesluit wat gepleit het vir die hervorming van die Veiligheidsraad. Daar is veral oproepe gedoen vir die toevoeging van meer permanente lede op die Veiligheidsraad. In 1993, 'n jaar voor die demokratisering van Suid-Afrika, het lidstate van die VN eenparig besluit om die lidmaatskap van die Veiligheidsraad te hersien en te hervorm deur die sogenaamde "Open-ended Working Group" (Oop Agenda-werkgroep) (Afoaku en Ukaga 1998: p. 159). Onmiddellik na die April 1994-verkiesing het die Mandela-regering 'n oproep gedoen vir die hervorming van die Veiligheidsraad, aangesien dit, na die oordeel van die ANC-in-die-regering, onverteengewordigend en ondemokraties saamgestel was. Hierdie oproep was ten volle in ooreenstemming met die ANC se stryd teen die onverteengewordigende apartheidsregerings. Die Mandela-regering het in breë trekke volgehou dat die hervorming van die Veiligheidsraad moet plaasvind in konsultasie met die state van die Organisasie vir Afrika-eenheid, die Beraad van Onverbonde Lande (BOL) en die Karibiese state. Die Adjunkminister van Buitelandse Sake was selfs so voor op die wa om in 1994 te suggereer dat Suid-Afrika die setel moes kry wat dalk in die toekoms aan Afrika toegeken sou word (Geldenhuis 1996:70). Sedertdien het die Suid-Afrikaanse regering 'n meer genuanseerde standpunt ingeneem.

Ten tyde van die skryf hiervan, Mei 2004, was die standpunt van die Suid-Afrikaanse regering dat "the United Nations can no longer pretend that the present composition of the Security Council is representative of all its members. ... We believe that the time has arrived to take concrete steps to reform the Council, even if it means that we have to make hard decisions. For the developing world, the need for reform is especially critical, given the fact that many, if not most of the conflicts which threaten international peace and stability take place between, or within,

developing states - and given the clear and unambiguous link between endemic conflicts and endemic poverty" (Ambassadeur Kumalo by die VN, 16 November 2000:135). Die siening van die Suid-Afrikaanse regering is dat "reform of the Security Council is the single most important reform issue outstanding on the agenda of the UN" (Kumalo 2000:135).

In sy stryd teen apartheid het die ANC en ander bevrydingsbewegings in Suid-Afrika die bevryding van nie-witmens (gekleurdes of swart mense), op die oog gehad. "Nie-blankes" is op grond van velkleur, sosiale stand en ras uitgesluit uit politieke besluitneming in Suid-Afrika. Die onvertegenwoordigende aard van die Suid-Afrikaanse politieke korpus - die parlement, die regering, die howe en alle ander vlake van regering - was 'n sentrale tema in die gewapende stryd teen apartheid. Dit is dus geen wonder nie dat die ANC-in-die-regering ook sy posisie in internasionale instellings gebruik om druk uit te oefen vir die demokratisering daarvan. Daarbenewens is President Mbeki veral daaraan toegewy om Afrika se internasionale eer te herstel en Suid-Afrika 'n leidende rol in die heropbou van Afrika te laat speel. Die politieke meestersnarratief van die ANC is binnelands immers "the people shall govern", en hierdie verhaal word ook na buitelandse beleid uitgebrei. Hierin word die uitbreiding van menseregte en die demokratisering van internasionale instellings bepleit as grondslag van die ANC se buitelandse beleid (Kyk Barber 2003:89).

Dit is voorts die siening van state in die ontwikkelende "Suide" dat die Veiligheidsraad veral sedert 1991, na die einde van die "Koue Oorlog", 'n aktivistiese rol in internasionale aangeleenthede begin speel het en dat dit buite die mandaat van die Handves van die VN opgetree het. Die Veiligheidsraad het byvoorbeeld in die 45 jaar sedert die stigting van die VN tot 1990 slegs twee keer die gebruik van wapengeweld goedgekeur. Intussen het dit die sewe jaar tussen 1990 en 1997 (ongeveer tydens die Clinton-bewind in die VSA), in die sewe volgende gevalle die gebruik van wapengeweld goedgekeur:

- 1990 Die Golfoorlog teen Saddam Hoessein
- 1992 Somalië en Joego-Slawië
- 1994 Rwanda en Haïti
- 1996 Zaire
- 1997 Albanië.

Die Veiligheidsraad het in 'n hele aantal intrastaatkonflikte tussenbeide getree, ten spyte van die bepalings van artikel 2(7) van die Handves wat lui dat die VN nie mag inmeng in huishoudelike sake van 'n soewereine lidstaat nie. Sulke inmenging het onder meer plaasgevind in Haïti, Kambodja, El Salvador, Georgië, Liberië,

Mosambiek, Rwanda, Somalië, Siera Leone en Tadjikistan. Die Veiligheidsraad het konflikregulerende optrede onderneem in hierdie state deur middel van verkiesings, herstel van burgerlike administrasie, militêre demobilisering en ekonomiese rehabilitering. Hierdie optredes is 'n de facto uitbreiding van die Veiligheidsraad se mandaat wat nie deel is van die oorspronklike Handves nie. Feitlik al hierdie state is sogenaamde Derde Wêreld-, ontwikkelende state. Inaggenome dat die Derde Wêreld betekenisvol ondervteenwoordig is in die Veiligheidsraad, geniet die optrede van die Veiligheidsraad dikwels nie legitimiteit in Derdewêreld-lidstate nie. Daarby word die Veiligheidsraad daarvan aangekla dat dit sy vermoëns aanwend om aktivisties op te tree teen byvoorbeeld Irak, Libië, Haïti en Sierra Leone om die VSA ter wille te wees. Rusland en Frankryk het ook die Veiligheidsraad misbruik om wapengeweld teen halsstarrige state goed te keur onder die voorwendsel dat dit VN-sanksie geniet. Baie van hierdie gemelde operasies was vir alle praktiese doeleindes eensydige optredes van een van die elite vyf of van skynalliansies met klein state. Dit was nie wesenlik internasionale, multilaterale optredes met wye steun in die VN nie. Hierdie aanklag is in die besonder in 2002/2003 teen die VSA gemaak toe dit die Veiligheidsraad gedwing het om resoluie 1441 teen Irak te aanvaar. Daar is 'n konsensus tussen baie ontwikkelende state, veral die Afrika- en BOL-groeperinge, dat die Veiligheidsraad-strukture uitgedien is en nie die werklikhede van die post-koue oorlog se internasionale stelsel weerspieël nie. Die ontwikkelende state van die wêreld verteenwoordig nou meer as twee derdes van die lidstate van die Algemene Vergadering, terwyl die Veiligheidsraad maar omtrent 8% van alle state verteenwoordig. Teen 1998 het slegs 47 state een keer op die Veiligheidsraad gedien en 77 het nog nooit gedien nie (kyk Field en Murphy 1998:14,16).

Die Oop Agenda-werkgroep het in Mei 1997 'n verslag gepubliseer waarin voorgestel is dat die Veiligheidsraad tot 26 lede vergroot word. Dit het aanbeveel dat vyf bykomende permanente lede tussen Afrika, Asië, Latyns-Amerika en twee "geïndustrialiseerde lede" versprei word. 'n Bykomende vyf setels in die nie-permanente kategorie moet versprei word tussen Asië, Latyns-Amerika, Oos-Europa en Afrika. Die groep het ook voorgestel dat indien geen ooreenkoms gevind kon word oor die uitbreiding van permanente lidmaatskap nie, daar ten minste uitbreiding in die nie-permanente lede moes kom (Field en Murphy 1998:15).

Die elite vyf lede van die Veiligheidsraad het aanvaar dat die vergroting van die Raad nodig is, maar het by die standpunt gebly dat na die vergroting daar nie meer as 23 lede moes wees nie. Die VSA is onbuigbaar en handhaaf die standpunt dat die totale lidmaatskap van die Raad tussen 20 en 21 lede moet wees. Die VSA oefen ook druk uit dat Japan en Duitsland twee nuwe permanente lede uit die voorgestelde vyf moet wees. Indië en Brasilië is entoesiasies oor die vergroting met vyf

lede, aangesien hulle klaarblyklike kandidate uit Latyns-Amerika en Asië sal wees. Kanada en Italië is om dieselfde rede nie opgewonde nie, aangesien hulle nie kandidate sal wees nie. Een moontlike scenario van die Oop Werkgroep se voorstel is dat Indië, Brasilië, 'n prominente Afrikastaat (moontlik Suid-Afrika, Nigerië of Egipte), Japan en Duitsland lede van die Veiligheidsraad kan word. So 'n voorstel sal egter na alle waarskynlikheid nie deur lande soos Indonesië, Argentinië of Pakistan aanvaar word nie. Indien die permanente setel eksklusief aan een Afrikastaat toegeken word, is dit duidelik dat die ander twee hierbo genoem, dit nie sal steun nie. Daarbenewens ignoreer hierdie scenario die Arabiese/Moslem-wêreld. Indië word as Hindoestaat gesien deur Maleisië, Pakistan en Indonesië, en nie bloot as 'n Asiatiese staat nie. Desgelyks sal Suid-Afrika en Nigerië nie aanvaar word as verteenwoordigers van Arabiese of Moslembelange in die Veiligheidsraad nie. Slegs Egipte kan moontlik hieraan voldoen. Na sewe jaar van beraadslaging is die voorstelle van die Oop Werkgroep nog niks nader aan toepassing as in 1997 nie (Field en Murphy 1998:18; Kumalo 2001:135).

Die Suid-Afrikaanse regering het uiteindelik, nadat dit aanvanklik heelwat klei getrap het oor die hervorming van die Veiligheidsraad (kyk Geldenhuys 1996), sy standpunt daarvoor opgehelder. Dit deel tans 'n gemeenskaplike standpunt met Afrika en die BOL. Hierdie standpunt is gestel in Harare, Zimbabwe in 1997 en is soos volg:

- Die Veiligheidsraad moet uitgebrei word na 26 lede.
- Vyf nie-permanente lede moet aan Afrika toegeken word.
- Vyf permanente setels moet bygevoeg word, waarvan twee aan Afrika toegeken moet word.
- Die twee permanente setels wat aan Afrika toegeken word, moet deur 'n besluit van die Afrikastate onderling, op 'n rotasie-grondslag, gevul word.
- Die nuwe permanente lede moet oor dieselfde bevoegdhede en prerogatiwe as die bestaande vyf permanente lede beskik.
- Die vetoreg moet progressief beperk en uiteindelik uitgefaseer word.
- 'n Periodieke hersiening van die lidmaatskap van die Veiligheidsraad, sowel as die struktuur en funksies daarvan, is noodsaaklik (Antwoord van die Minister van Buitelandse Sake in die Nasionale Vergadering, 16 April 2003).

In die algemeen betoog die VSA en ander state in Europa wat die VSA ondersteun, vir die vergroting van die Veiligheidsraad na 20 lede. Japan en Duitsland word as kandidate vir permanente lede gesteun vanweë hulle wesentlike bydraes tot die instandhouding van die VN en hulle baie sterk ekonomiese vermoëns. Hierdie argument steun met ander woorde op die bepalings in die Handves dat besondere waarde geheg moet word aan die vermoë van 'n staat om by te dra tot die werkinge

van die VN wanneer (gewone) lidmaatskap van die Veiligheidsraad oorweeg word (kyk Afoaku en Ukaga 2001:160).

Die algemene standpunt van die ontwikkelende wêreld is egter dat die Veiligheidsraad onverteenvoerdigend is van die streke en mense van die wêreld. Die BOL argumenteer voorts dat streeksverteenvoerdiging proporsioneel moet wees. Dit wil sê dat verteenvoerdiging op die Veiligheidsraad gebaseer moet wees op bevolkingsgrootte, eerder as bloot op mag en geopolitieke invloed in 'n streek of die internasionale statestelsel. Die ontwikkelende wêreld beskou hervorming van die Veiligheidsraad nie bloot as 'n aangeleentheid wat die elite vyf raak nie, maar ook 'n saak wat die state van Asië, Latyns-Amerika, Afrika en die Karibiese See raak. Sommiges gee selfs te kenne dat die Veiligheidsraad verantwoordingspligtig (accountable) aan die Algemene Vergadering en die Internasionale Geregshof in Den Haag, moet wees (Field en Murply 1998:29). Die diskoers van die ontwikkelende state kan ten beste uitgebeeld word as 'n mengsel van anti-kolonialisme en populistiese demokrasie en is soms ook anti-westers en anti-kapitalisties. Dit word goed geïllustreer deur die verteenvoerdiger van Guyana wat per geleentheid gesê het: "(W)e attach the highest importance to democracy and equity in international relations" (Afoaku en Ukaga 2001:160). Die oproep vir proporsionele verteenvoerdiging en die afskaffing van die vetoreg is op sigself egalitaries en demokraties. Die Veiligheidsraad skep uiteraard eerste- en tweedeklaslede deur die permanente en nie-permanente ledestelsel. Daarby is die steun van Suid-Afrika vir die BOL- en Afrikastandpunte oor die Veiligheidsraad anti-koloniaal en anti-westers. Dit is in volle ooreenstemming met die ANC se anti-apartheids- en anti-koloniale retoriek en optrede in die tydperk 1960-1994.

Ander opsies vir die hervorming van die Veiligheidsraad is oor die jare heen geopper. Nie een het tot wasdom gekom nie. Geldenhuys het hierdie opsies sorgvuldig in 1996 uiteengesit. Dit kom kortweg op die volgende neer. Die eerste is 'n tweevlak-stelsel van permanente lede met vyf nuwe permanente lede sonder vetoreg. Hierdie lede sal uit Afrika, Asië en Latyns-Amerika getrek word, asook twee uit die geïndustrialiseerde wêreld. Hierdeur sal 'n drievlak-lidmaatskap tot stand gebring word: die groot vyf, die klein vyf en die gewone roterende tien nie-permanente lede.

Die tweede voorstel is dat slegs twee nuwe permanente lede toegelaat word, waarskynlik Japan en Duitsland. Dit sal die Weste en die geïndustrialiseerde state verder oorverteenvoerdig. Die derde voorstel is dat die bestaande permanente setels hertoegedeel word. Brittanje en Frankryk sou die waarskynlike verloorders wees, met Duitsland en Japan die "wenners". Daardeur sou die uitslag van die Tweede Wêreldoorlog genegeer, selfs op sy kop gekeer word. Klaarblyklik sal

Brittanje en Frankryk "nooit" so 'n voorstel aanvaar nie. Die vierde voorstel maak voorsiening vir die onmiddellike herverkiesing van nie-permanente lede van die Veiligheidsraad, veral van daardie lede wat in staat is om die swaar finansiële en menslike laste van lidmaatskap van die Raad te dra. Duitsland, Japan, Kanada, Indië en Brasilië is die tipiese kandidate wat semi-permanente lede sou kon word - maar sonder vetoreg. Die laaste voorstel is een waarin die vetoreg van die permanente elite vyf gedevalueer word deur dit óf af te skaf óf dit te beperk deur te vereis dat daar 'n meerderheidsveto van drie nodig is om 'n besluit te blokkeer. Die alternatief is dat 'n enkele vetostem nie gebruik kan word om 'n meerderheidsbesluit van die Veiligheidsraad (dit is van nege lede), te blokkeer nie. Nodeloos om te sê, het nie een van hierdie voorstelle verder as 'n debatspunt gevorder nie.

4. KOMMENTAAR

Die hoofargumente vir die hervorming en herstrukturering van die Veiligheidsraad kom neer op 'n kwasi-demokratiese populisme en 'n vorm van "internasionale konstitusionalisme". Die vertrekpunt van die argumente, so kom dit voor, is dat die Veiligheidsraad geen populêre legitimiteit geniet nie, onverteenvoordigend is van die verskillende geografiese streke en beskawings (civilisations) waaruit die lede van die VN bestaan, en dat, les bes, die Veiligheidsraad die ryk, geïndustrialiseerde noorde oorverteenvoordig. Voorts is die argument dat die Veiligheidsraad nie verantwoordbaar is aan die Algemene Vergadering, die "populêre vergadering" van die VN, nie. Besluite van die Veiligheidsraad kan ook nie deur die Internasionale Geregshof in Den Haag beoordeel word nie. Die argumente is tipies Lockeans met betrekking tot die skeiding van magte en konstitusionele wigte en teenwigte. Dit is ook Rousseauïsties met betrekking tot vermeende negering van die "algemene wil" van die internasionale gemeenskap.

Die gedagte dat die VN, en by name die Veiligheidsraad, gedemokratiseer en "meer verteenvoordigend" gemaak kan word, berus op 'n gebrekkige interpretasie van die teorie van verteenvoordiging. Algemeen gesproke kan teorieë van verteenvoordiging in 'n aantal kategorieë ingedeel word.⁹ Die eerste is die trustee-model van Edmund Burke. Hierdie model veronderstel dat verteenvoordigers, wanneer hulle aangewys is, as trustees optree ten behoeve van die kiesersgevolg wat hulle verteenvoordig. Dit beteken ten diepste dat verteenvoordigers in staat en bereid moet wees om hulle eie beste oordeel oor 'n saak te fel. Burkeanse verteenvoordigers het wesenlik 'n vrye of onafhanklike mandaat. In sy bekende brief aan die kiesers van Bristol skryf Burke: "You choose a member indeed; but

⁹ Kyk Heywood 1997:207-10, vir 'n bondige uiteensetting van die verskillende benaderings.

when you have chosen him, he is not a member of Bristol, but he is a member of Parliament. Your representative owes you, not his industry only, but his judgment; and he betrays, instead of serving you, if he sacrifices it to your opinion. ... His decisions favour the interests of Britain, not only those of Bristol" (Burke 1975:157).

Die tweede benadering is die afgevaardigde-teorie, waarin die verteenwoordiger 'n afgevaardigde en die kiesersgevolg is. Die afgevaardigde mag geen onafhanklike oordeel fel nie en tree op as 'n kommunikasiemedium vir die kiesersgevolg en het dus 'n nuwe mandaat nodig vir elke strydpunt wat beslis moet word. Die teorie veronderstel ook die reg van herroeping of rappél van die afvaardiging. Die ooreenkomsmodel van verteenwoordigers is 'n derde benadering. Volgens hierdie model moet die korpus van verteenwoordigers, ideaal gesproke, die kulturele, klasse-, geslags-, rasse-, etniese of religieuse samestelling van die kiesers verteenwoordig. Vroue moet dus deur vroue, die werkersklas deur werkers, religieuse denominasies deur spesifieke geloofsgenote en so meer, verteenwoordig word. Ten opsigte van die tydgenootlike teorieë van politieke akkommodasie in diep verdeelde samelewings, sou 'n partylys proporsionele model van verteenwoordiging ten beste hierdie benadering operasionaliseer (kyk bv. Lijphart 1978).

Die oproepe dat die Veiligheidsraad die streke en beskawings van die VN moet weerspieël en dat die verteenwoordigers gevolglik 'n vry mandaat sou hê ten einde die samestellende kiesersgevolg na behore te verteenwoordig, is nie van toepassing op die Veiligheidsraad nie. Die VN en die Veiligheidsraad is internasionale staatlke instellings en die lede daarvan is state, nie individue nie. Die state word deur permanente afgevaardigdes verteenwoordig en die afgevaardigde het 'n imperatiewe, dit wil sê, verpligte, mandaat van die delegerende regering. Hierdie mandaat kan nooit 'n vrye mandaat wees om na die beredeneerde oordeel van die gedelegeerde sy staat of die mense van 'n streek te verteenwoordig nie. Meer nog, die afgevaardigde kan nie die belange van die internasionale stelsel, Burkeaans vooropgestel, bo dié van sy afgevaardigende staat stel nie. Nóg die VN nóg die Veiligheidsraad is gekonseptualiseer om op die grondslag van proporsionele verteenwoordiging saamgestel te word ongeag of dit bevolkings-, militêre of ekonomiese grootte behels. Die grondslag van die VN is die fiksie van die gelyke soewereiniteit van elke staat, of dit nou Botswana of Namibië is met bevolkings van ongeveer 1,5 miljoen en of dit Sjina of Indië is met bevolkings van oor die 1 miljard mense.

Die VN kan ten beste verstaan word as 'n internasionale instelling wat uit die pragmatiese oorwegings en behoeftes van die onmiddellike post-Tweede Wêreldoorlogse internasionale omgewing - die vermyding van nog 'n wêreldoorlog - gestig

is en die institusionele rangskikking daarvan weerspieël daardie werklikheid. Daar was destyds en daar is ook tans, geen internasionale regeringsinstelling wat internasionale vrede kan handhaaf nie. Die VN is dus gestig as 'n instrument waarmee die groot vyf kan probeer om "wêreldvrede" of selfs "wêreldorde" te handhaaf. Die samestelling van die Veiligheidsraad in 1945 het die balans van magte (balance of forces) tussen die groot twee (VSA en USSR) en die drie mindere geallieerdes, Brittanje, Sjina en Frankryk, weerspieël. Slegs 'n dramatiese verskuiwing in die "internasionale balans van magte" kan die samestelling van die Veiligheidsraad met betrekking tot die permanente lede bewerkstellig. Dit het in 1970/71 plaasgevind toe die Republiek van Sjina op Taiwan sy setel ten gunste van die Volksrepubliek van Sjina verloor het. Populistiese en semi-konstitusionalistiese argumente hou nie steek vir die verandering van die samestelling van die permanente lede nie, aangesien die VN nie gestig is met sulke doelwitte op die oog nie. Die Veiligheidsraad het die rou internasionale mag van 1945 gereflekeer en dit is sedertdien gekonkretiseer.

Daarbenewens is daar geen vereiste in die Handves van die VN dat state intern demokraties saamgestel moet wees nie. Artikel 2(7) verbied inmenging in die interne sake van 'n lidstaat. Die VN is nie gestig om demokrasie as sodanig te bevorder nie, maar om internasionale vrede te handhaaf en om die saak van menseregte te bevorder. Laasgenoemde veronderstel respek vir wat breedweg as demokrasie getipeer kan word, maar is nie 'n eksplisiete vereiste wat deur die Handves of die Universele Verklaring van Menseregte voorsien word nie.

My kommentaar oor die standpunt van Suid-Afrika, dié van Afrika en die BOL met betrekking tot die hervorming van die Veiligheidsraad is eenvoudig: dit is 'n wonderlike gebaar en 'n duidelik demokraties-konstitusionalistiese voorstel. Maar dit is onwaarskynlik dat dit sukses sal behaal. Die ervaring met die Oop Agenda-werkgroep die afgelope elf jaar is toereikende getuienis hiervan. Die Veiligheidsraad sal alleen hervorm en herstruktureer word as internasionale strukturele omstandighede dit vereis. Dit beteken dat slegs die koms van 'n nuwe magtige internasionale moondheid of blok van magtige state sal veroorsaak dat die Veiligheidsraad hervorm word. Beskou byvoorbeeld die volgende scenario met betrekking tot Indië. Veronderstel dat die Indiese ekonomie die volgende tien jaar aanhou groei en uitbrei soos wat dit die afgelope dekade onder die Baratija Janata Party-regering van Premier Vajpayee gedoen het. (Die Bruto Binnelandse Produk het tussen 6-8% per jaar gegroei. CIA Notes 2003). Veronderstel ook dat Indië sy vloot sowel as kernarsenaal aansienlik uitbrei.¹⁰ Onder sulke omstandighede is dit goed moontlik dat Indië se kandidatuur vir die Veiligheidsraad dit as 't ware self sal

¹⁰ Kyk Kasturi 2001:1.

aanmeld. 'n Indië met 'n bevolking van ongeveer 1,2 miljard mense, 'n steeds groeiende ekonomie, sowel as 'n kernarsenaal en 'n klaarblyklike geopolitieke uitdager vir die Sjinese Volksrepubliek, sal teen 2014 moeilik uit die Veiligheidsraad gehou kan word. Die elite vyf sal eintlik nie anders kan as om Indië uit te nooi om 'n sesde permanente lid van die Veiligheidsraad te word nie.

In hierdie scenario sal twee ander kandidate, Duitsland en Japan, ook elitelede kan word in 'n pakkettransaksie wanneer Indië na die elitetafel genooi word. As konsessie vir Afrika en Latyns-Amerika, kan twee roterende permanente lede aan hulle aangebied word, aangesien dit hulle stemme in die Algemene Vergadering sal koop om die Handves te wysig om nuwe lede tot die heilige der heilige van die Veiligheidsraad toe te laat.

Die standpunte van die Suid-Afrikaanse regering en sy BOL- en AU-bondgenote is ongelooflik idealisties indien nie onrealisties nie. Daar is geen insentief vir die elite vyf om van hulle vetoreg afstand te doen nie. Afrika, selfs as 'n kollektiwiteit, kan teenswoordig nie bekostig om die verantwoordelikheid te befonds wat twee permanente en vyf roterende setels op die Veiligheidsraad sal verg nie. Daar is ook geen dwingende rede waarom die welaf "donateurstate" van die Noorde die Afrika-unie-state sal befonds of ondersteun ten einde hulle te "bemagtig" om hierdie verantwoordelikhede te aanvaar nie. Afrika kan tans nie eers sy eie Afrika-reaksiemag bekostig om vrede op die kontinent te handhaaf nie. Die ryk Weste (VSA, Brittanje, Frankryk en die Europese Unie) dra meestal die koste en verskaf ook die troepe om vrede in onruskollige soos Sierra Leone, Rwanda, die DRK, die Ivoorkus, Eritrea en ander te bewerkstellig. Die gesamentlike ekonomiese vermoë van Afrika (Egipte, Nigerië en Suid-Afrika uitgesluit), is ongeveer so groot soos dié van Nederland en België saam.¹¹

¹¹ **'n Opmerking oor die ekonomiese vermoëns van sommige lidstate van die VN**
Ten einde 'n verkorte perspektief te gee oor die vermoë van lidstate van die VN om 'n bydrae te maak tot die werksaamhede van die Veiligheidsraad, word hier as vinnige verwysing 'n vergelyking van die BBP van 'n aantal state aangebied. Lede van die Veiligheidsraad word in die woorde van die Handves gekies met "due regard being specially paid, in the first instance to the contribution of members of the UN to the maintenance of international peace and security". Die syfers is afkomstig uit die CIA World Fact Book, op datum tot en met Desember 2003.

Die Bruto Binnelandse Produk van permanente lede

Staat	BBP/jaar in triljoene VS \$ in 2002
VSA	10,45
Sjina	5,989
Frankryk	1,558
Brittanje	1,582
Rusland	1,409

Die BBP in VS\$ triljoen van sommige belangrike roterende lede van die Veiligheidsraad

Japan	3,65
Indië	2,60

Hierdie tipe ekonomiese "onmag" kan klaarblyklik nie die verantwoordelike dra van twee permanente en vyf roterende lede van die Veiligheidsraad nie. Selfs nie in die Indië-scenario soos hierbo geskets, sal Afrika sewe Veiligheidsraadsetels toebedeel kan word en die Handves kan nakom in die sin dat die verpligtinge wat lidmaatskap opleë, uitgevoer kan word nie.

Die VN word oorheers deur 'n klub van ryk en magtige state. Hierdie state neig om hulle eie nasionale belange te bevorder en sal slegs toegee indien 'n oorweldigend-magtige staat sy wil op hulle afdwing. Maar selfs dit waarborg nie altyd sukses nie, soos wat die Bush-administrasie uitgevind het in Maart 2003 toe die Veiligheidsraad nie sy resoluë wou steun vir 'n oorlog teen Saddam-Irak nie. Terselfdertyd is die magteloosheid van die Veiligheidsraad en drie van die groot vyf (Frankryk, Sjina en Rusland) gedemonstreer toe hulle nie die VSA kon verhinder om oorlog teen Saddam-Irak te maak nie. Die VSA, Brittanje en hulle nominale "koalisie van gewilliges" het gewoon voortgegaan om hulle buite die VN op Saddam te wreek. Die vraagstuk illustreer netjies die dilemmas en tekortkominge van die VN. Dit kan doeltreffend wees teen kleiner state wat universeel veroordeel word en internasionale verstoteling is, soos apartheid-Suid-Afrika, Bosnië en Saddam-Irak in die neëntigerjare van die vorige eeu en Milosevic-Serwië. Maar daar is perke aan VN-optrede, selfs teen sulke state. Wanneer die belange van sleutelmoondhede van die Veiligheidsraad verskil, is die Raad magteloos.

Duitsland	2,16
Brasilië	1,376

Die BBP van sommige Afrikastate wat streef na permanente lidmaatskap van die Veiligheidsraad uitgedruk as breukdeel van triljoen VS\$

Suid-Afrika	0,427
Egipte	0,289
Nigerië	0,1125
Kenia	0,0328

Sommige EU-state

België	0,299
Nederland	0,4378

Dit is duidelik dat nie een van die Afrikastate die ekonomiese vermoë het om die beduidende las van permanente of selfs roterende lidmaatskap van die Veiligheidsraad te dra nie. Rusland, as die "armste" van die groot vyf, se BBP is ten minste drie keer groter as dié van Suid-Afrika, die rykste staat in Afrika. Indië se BBP is feitlik twee keer dié van Rusland, dit het ook 'n kernvermoë en beskik oor 'n "diepwatervloot" en 'n getalryke leër - naas Sjina die grootste in Asië. Die BBP van Indië is ses keer dié van Suid-Afrika.

Die Sowjet-invalle in Hongarye en Tsjeggo-Slowakye in 1956 en 1968 is 'n voorbeeld van die Veiligheidsraad se magteloosheid. 'n Mens wonder ook wat sou gebeur het indien die USSR in 1989 'n Veiligheidsraadsresolusie vir oorlog teen apartheid-Suid-Afrika sou aanvra. Sou hulle analoog aan die VSA se resolusie teen Saddam in 2003 optree? Die Suid-Afrikaanse regering was 'n universeel-veroordeelde verstotelingstaat, die objek van verpligte Veiligheidsraad-oliesanksies en 'n verpligte wapenboikot. Dit het oor wapens van massavernietiging (ses kernplofkoppe) beskik. Apartheid is deur die Algemene Vergadering as 'n misdaad teen die mensdom verklaar. 'n Mens twyfel of, in die Koue Oorlog-omstandighede van destyds, die USSR daarin sou slaag om selfs net 'n resolusie ter tafel te lê, wat nog aanvaar te kry deur die Veiligheidsraad, om oorlog teen Suid-Afrika goed te keur. Dit is goed moontlik dat dieselfde argumente as dié van Duitsland en Frankryk oor die VSA-oorlog teen Irak gebruik sou word. Iets soos: terwyl dit so is dat die apartheidsregering vrot en verwerplik is, bedreig dit nie wêreldvrede sodanig dat 'n oorlog deur die VN of byvoorbeeld 'n Sowjet-geleide koalisie en goedgekeur deur die VN, wenslik is nie. Daar sou waarskynlik 'n driedubbele Westerse veto vir so 'n voorstel wees.¹² 'n Mens sal nooit presies weet nie, maar ervaring leer dat die magte van die Veiligheidsraad beperkte aanwendingsmoontlikhede het.

Sal meer permanente lede die werking van die Veiligheidsraad verbeter? Drie of vyf bykomende lede met vetoreg kan die werking van die Veiligheidsraad verlangsaam en selfs dooiepunte veroorsaak. Op die oomblik befonds die elite vyf nagenoeg 45% van die totale VN begroting. Indien nog drie "elite"-lede bygevoeg word, kan die syfer tot 65% styg (Grundy 1998:11). Die nuwe lede sal 'n prys vir hulle deelname moet betaal. Sou hulle bereid wees om die rekenings vir VN-vredesoperasies waarmee hulle nie saamstem nie te betaal? Vergroting mag dalk die effektiwiteit van die Veiligheidsraad verswak. Daarbenewens het die permanente lede onder die huidige omstandighede min aansporing om hulle mag te verdun of te verswak. Die status quo pas hulle goed.

Wat meer is, wie sal die permanente setels wat in die Afrika-oproepe geëis word, vul? Nigerië het wel 'n groot bevolking, maar is totaal ondoeltreffend, korrup en intern dikwels verdeeld en geneig tot etniese spanning. Sal Egipte, wat die oudste staat in Afrika maar arm, korrup, outoritêr en eintlik meer Midde-Oosters as deel van Afrika is, die setel kon vul? Kenia is heeltemal te klein en arm. Suid-Afrika is waarskynlik die enigste staat wat 'n permanente setel sou kon vul, maar dit sou teen hoë en waarskynlik onbekostigbare staatsuitgawes moes geskied. Heelwat Afrika-

¹² Suid-Afrika was destyds 'n sleutelverskaffer van verskeie strategiese minerale aan die Weste, en die USSR was die enigste ander verskaffer. Die Weste kon eenvoudig nie bekostig dat die USSR die monopolie oor hierdie minerale verkry nie. Kyk Duignan en Gann, 1981:252.

state sou agterdogtig wees oor die Suid-Afrikaanse elite-status in die Veiligheidsraad.

Ter samevatting: Terwyl 'n mens waardering het vir die morele sentimente van die Suid-Afrikaanse regering en sy BOL- en AU-bondgenote dat die Veiligheidsraad meer verteenwoordigend van die geografiese en demografiese profiel van die VN as geheel behoort te wees, is dit onwaarskynlik dat dit sal gebeur. Hervorming van die Veiligheidsraad, of die herstrukturering van die lidmaatskap, sal alleen plaasvind indien strukturele en objektiewe omstandighede so verander dat die teenswoordige magsbalans omvergewerp of drasties verander word. As raaiskoot is die waarskynlikste kandidaat op medium-termyn Indië. Net soos met Sjina in 1945, mag dit dalk gebeur dat Indië mettertyd nie geïgnoreer kan word as wêreldmoondheid nie en in die Veiligheidsraad geakkommodeer móét word. 'n Pakket sal dan saamgestel moet word waarin een roterende setel aan Afrika en Latyns-Amerika toegeken word, tesame met Duitsland en Japan - eenvoudig omdat dié twee state se ekonomiese bydrae nie geïgnoreer sou kon word nie. Dit sal natuurlik die ryk Noorde oorverteenvoort, veral Wes-Europa, maar so die strukturele magsbalans verteenwoordig. Die argument dat meer Arabies-Moslemstate en 'n bykomende Suidoos-Asiatiese staat soos Indonesië ingesluit moet word in die eliteklub, sal ook moet wag totdat strukturele omstandighede dit dikteer. Daardie dag is dalk nader as wat 'n mens dink in die lig van toenemende Moslem-fundamentalisme.

BIBLIOGRAFIE

Afoaku O en Ukaga O 2001. United Nations Security Council Reform: a critical analysis of enlargement options, **Journal of Third World Studies** XVIII (2).

Amsden AA 1985. The state and Taiwan's economic development. In: Evans PB, Rueschemeyer D en Skocpol T. **Bringing the state back in**. Cambridge: Cambridge University Press.

Barber JP 2004. **Mandela's world: The international dimension of South Africa's political revolution 1990-99**. Kaapstad: David Phillip.

Burke E 1975. **On government, politics and society**. Londen: Fontana.

Field S en Murphy C 1998. **Leading from the front: Developing a South African position on UN reform**. Johannesburg: Foundation for Global Dialogue, occasional paper 14.

- Gann L en Duignan P 1981. **Why South Africa will survive**. Kaapstad: Tafelberg.
- Geldenhuys DJ 1996. Reform of the Security Council: Membership and competence. In: Guimaraes SP (red.) 1996. **South Africa and Brazil**. Rio de Janeiro: International Relations Research Institute.
- Grundy KW 1998. Africa's (and the South's) state in reform of the United Nations. **Strategic Review for Southern Africa** 20 (2), November.
- Gurstein M en Klee J 1997. Towards a management renewal for the United Nations. **Public Administration and Development** 16, 1996, pp. 43-56.
- Heywood A 1997. **Politics**. Londen: Macmillan.
- Kasturi B 2001. The role of nuclear weapons in strategic thinking and military doctrines: India. In: Krause J en Wenger A (reds.) 2001. **Nuclear weapons in the 21st century, current trends and future prospects**. Bern: Peter Lang.
- Kumalo DS 2001. The question of equitable representation on, and increase in the membership of the Security Council and related matters. **South African Journal of International Affairs** 8 (1). Summer. Johannesburg.
- Lijphart A 1977. **Democracy in plural societies**. New Haven: Yale University Press.
- Mandela NR 1998. Address at the 53rd General Assembly of the United Nations, 21 September 1998, **South African Journal of International Affairs**, 6 (1). Summer.
- Minty AS 1998. South Africa and the challenges facing the NAM. **South African Journal of International Affairs** 6 (1). Summer.
- Roskin MG en Berry NO 1997. **The new world of international relations**. New Jersey: Prentice Hall.
- Soltau F 2000. The right to participate in the debates of the Security Council. **South African Yearbook of International Law** 25. Pretoria.
- South African Department of Foreign Affairs, **Information Bulletin no. N985E**, May 2003. A summary of the Harare Declaration of Session 33 of the OAU Heads of State, 1997.